

Nr. 160 din 12 iunie 2023

Ministerul Mediului
cancelaria@mediu.gov.md
victoria.gratii@mediu.gov.md
anna.casuta@mediu.gov.md

Copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011 (număr unic 414/MM/2023)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat Nr. 18-69-5859 din 05 iunie 2023 de avizare a proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii apelor nr.272/2011 (număr unic 414/MM/2023), [în continuare – proiectul de lege].

CALM a analizat prevederile proiectului de lege prin prisma legislației în vigoare și a intereselor autorităților administrației publice locale, corelate cu interesele cetățeanului.

2. Legislația aplicabilă:

- Codul funciar nr. 828/1991;
- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova;
- Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;
- Legea apelor nr. 272/2011;
- Legea nr. 160/ 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;
 - Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător;
 - Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice;
 - Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile;
 - Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice;
 - Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului;
 - Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător;
 - Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu;
 - Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;
 - Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă;

- Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat;
- Hotărârea Guvernului nr. 955/2018 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră;
- Hotărârea Guvernului nr. 814/2017 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru;
- Hotărârea Guvernului nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în localitățile urbane și rurale;
- Hotărârea Guvernului nr. 932/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea și evidența sistematică a stării apelor de suprafață și a apelor subterane;
- Hotărârea Guvernului nr. 931/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane;
- Hotărârea Guvernului nr. 890/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a mediului pentru apele de suprafață;
- Hotărârea Guvernului nr. 667/2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la pășunat și cosit.

3. Constatări principale:

Proiectul de lege prevede transpunerea și implementarea directivelor europene în materie, în contextul realizării angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova (Acordul de Asociere RM-UE) și o serie de ajustări menite să asigure un grad sporit de previzibilitate și claritate a normelor Legii apelor nr. 272/2011. Pentru **implementarea proiectului de lege va fi necesară elaborarea și adoptarea de către Guvern a cel puțin 9 acte normative**, ceea ce **considerăm un număr exagerat de mare**, aspect care va complica punerea în aplicare a normelor. În acest sens, **se recomandă comasarea unora dintre acestea într-un Regulament mai complex** (privind modul de atribuire în folosință a corpurilor de apă proprietate publică; privind construcția în fâșiile riverane de protecție a apelor; privind identificarea apelor care sunt sau care ar putea fi afectate de poluare din activități agricole și desemnarea suprafețelor de teren care au scurgere în apele respective ca fiind zone vulnerabile), **iar altele într-o Metodologie**, la fel, **complexă** (privind analiza presiunilor și evaluarea riscurilor antropice; privind identificarea iazurilor și lacurilor de acumulare destinate lichidării; privind clasificarea stării ecologice a apei; privind monitorizarea și evaluarea modificărilor hidromorfologice; privind condițiile de reutilizare a apelor uzate; privind evaluarea stării corpurilor de apă subterană și clasificarea corpurilor de apă subterană).

4. Propuneri asupra proiectului de lege.

Propunem următoarele modificări și completări la proiectul de lege:

1. La articolul 4 alin. (7) (pe terenurile **fondului agricol, forestier, construcțiilor și amenajărilor**, indiferent de forma de proprietate, pot fi construite iazuri fără a schimba destinația terenului, **cu excepția celor naturale**.) se propune **substituirea cuvintelor „fondului agricol”, cu cuvintele „destinate agriculturii, fondului”, iar cuvintele „cu excepția celor naturale” se propune substituirea cu cuvintele „în modul stabilit de Guvern”**. Propunerea rezultă din prevederile art. 2 din Codul funciar (fondurile funciare). **Prohibiția construirii iazurilor naturale este o expresie inadecvată și neclară, or iazurile naturale nu au origine antropică (în urma acțiunii omului prin construire).**

2. Se propune **clarificarea noțiunii „gestiune” în înțelesul legii sau înlocuirea cu cuvintele „posesie și folosință”** (a se vedea de ex. Articolul 4/1 - Transmiterea în **gestiune** a

segmentelor unui curs de apă din administrarea statului), **inclusiv este necesară stabilirea documentului care se va perfecta titularului (de autentificare) și care vor fi întinderile drepturilor și obligațiilor acestuia.**

3. La pct. 6 (Articolul 4/1) alin. (1) (Transmiterea segmentelor unui curs de apă (râu sau canal) aflate în intravilanul sau extravilanul unităților administrativ-teritoriale din administrarea statului - gestiunea autorităților administrației publice centrale – în gestiunea unităților administrativ-teritoriale, se realizează **în urma delimitării** acestora în modul stabilit de lege, la cerere, prin hotărâre a Guvernului, în conformitate cu Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice, ce excepția râului Nistru și Prut) **se propune substituirea cuvintelor „în urma delimitării” cu cuvintele „după delimitarea, inclusiv înregistrarea”. Transmiterea are loc nu în urma delimitării (ca un rezultat al acesteia), ci după înregistrarea dreptului statului asupra segmentului cursului de apă în urma delimitării și adresării unei astfel de cereri de transmitere.**

4. La pct. 6 (Articolul 4/2) (Corpurile de apă, proprietate publică al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, se atribuie exclusiv **în folosință**, pe bază de licitație publică sau prin negocieri directe când există un drept asupra barajului. Regulamentul privind modul de atribuire în folosință a corpurilor de apă proprietate publică se stabilește de Guvern ...), **după cuvintele „în folosință” se propune completarea cu cuvântul „(locațiune)”. Având în vedere că legislația nu admite folosirea gratuită a bunurilor proprietate publică, cu excepțiile expres prevăzute de lege, este necesară precizarea formei contractuale a „folosinței” (cu titlu oneros). În special, că la alin. (3) din același articol, se precizează că „Veniturile obținute în urma atribuirii **în folosință** a corpurilor de apă se acumulează la bugetul de stat sau la bugetele unităților administrativ-teritoriale, după caz”.**

5. La pct. 27 (articolul 25 alin. (2) lit. h) (contractul pentru folosirea sectorului de subsol cu rezerve evaluate și aprobate și Avizul **autorităților** administrației publice locale privind lipsa accesului la surse de apă de suprafață și la sisteme centralizate, în cazul apelor subterane), **cuvântul „autorităților” se propune a fi substituit prin cuvintele „autorității executive a”. Propunerea este întemeiată de necesitatea asigurării clarității normei („autorităților” presupune atât autoritatea publică deliberativă, cât și cea executivă).**

6. La pct. 27 (articolul 25 alin. (2) lit. j) (**acordul** autorității administrației publice locale eliberat în conformitate cu Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare) **se propune precizarea în privința la ce „se dă acordul” (acordul privind...), iar după cuvântul „autorității” este necesar de precizat autoritatea deliberativă sau executivă (în dependență la ce se referă acordul; dacă în privința acceptului eliberării autorizației de mediu pentru folosința specială a apei, atunci – executivă; în cazul în care acordul este pentru „deversarea apelor uzate”, acesta se emite de operator). Totodată, este necesară specificarea normei concrete din Legea nr. 303/2013, or, în urma analizei legii specificate, nu s-a identificat o normă care să prevadă necesitatea unui asemenea „acord”.**

7. La pct. 45 (Articolul 53/1) alin. (8) (Dimensiunile fișiiilor riverane de protecție a apelor în teritoriul localităților se stabilesc conform documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului. În lipsa documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, dimensiunile fișiiilor riverane de protecție a apelor se stabilesc de către **organele** executive ale administrației publice locale în baza documentației de proiect, coordonate cu, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Sănătății și Ministerul Mediului), **cuvântul „organele” se propune a fi substituit prin cuvântul „autoritățile”. Temei: art. 1 din Legea nr. 436/2006. Cuvântul „organe”, în general desemnează „autorități statale”, nu și „autorități publice locale”.**

8. La pct. 45 (Articolul 53/2 alin. (2) (Hotarele fișiiilor riverane de protecție a apelor se marchează pe teren de asemenea și prin indicatoare de model standard. Indicatoarele se instalează de

către **autoritățile administrației publice locale în a cărei gestiune se află corpul de apă**), după cuvintele „**administrației publice locale**” urmează a fi completate cu cuvintele „**autoritățile publice ale statului sau posesorii privați, după caz,**”, iar cuvântul „**cărei**” de substituit, respectiv, cu cuvântul „**căror**”. Conform art. 50 din Legea nr. 440/1995, alin. (3) și (4): - **Autoritatea administrativă de gestionare a apelor este responsabilă de întreținerea** corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fișiilor de protecție, precum și a construcțiilor hidrotehnice stabilite de Guvern, iar **autoritățile administrației publice locale, alți posesori privați sînt responsabili de întreținerea** corpurilor de apă de suprafață, a **zonelor și a fișiilor de protecție**, precum și a construcțiilor hidrotehnice **aflate în gestiunea lor**.

9. La pct. 45 (Articolul 53/3 alin. (4) (În cazul utilizării pentru fînașuri a terenului aflat în administrarea autorităților administrației publice locale sau a **altor autorități**, aceste autorități determină modul de utilizare a terenului pentru fînaș și **poartă răspundere pentru** utilizarea lor conform destinației) se **propune substituirea** cuvintelor „**poartă răspunderea pentru**” cu cuvintele „**monitorizează**”. **Autoritățile nu trebuie să „poarte răspunderea pentru utilizarea terenurilor de către deținători”, deținătorii de teren fiind titularii responsabili cu drepturi și obligații funciare, iar autoritățile sunt responsabile de urmărirea exercitării drepturilor și executării obligațiilor de către deținătorii funciari în sctriectă conformitate cu prevederile legale și convenționale.**

10. La pct. 45 (Articolul 53/3 alin. (7) (În limitele fișiilor riverane de protecție a apelor se interzice aratul terenurilor și pășunatul), se **propune excluderea** cuvintelor „și pășunatul”, or **anume în luncile bazinelor acvatice, inclusiv în fișiile riverane sunt pășunile prielnice (a fi utilizate) în acest scop, iar delimitarea fâșiei riverane nu este marcată prin obstacole care ar putea restricționa accesul animalelor, totodată, ar fi îngădit în acest mod accesul animalelor la sursele de apă pentru adăpare. Menționăm, că pct. 40 (care stabilește prohibiții la pășinat) din Regulamentul cu privire la pășunat și cosit, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 667/2010, nu interzice pășunatul animalelor în limitele fâșiilor riverane de protecție a apelor.**

Susținem aprobarea proiectului de hotărâre cu propunerile de modificare și completare sus-menționate.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex. Igor Cristal, expert CALM

Tel: (022) 22-35-09